

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Dilvvivm. Ex Basilio Seleuciaë oratione in Noemum. Descriptio CXL.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

D I L U V I U M.

Ex Basilio Seleuciae oratione in Noemum.

Descriptio CXL.

Ανωθεν οὐρανός χειμάρρους ἠκόντιζε, κατώθεν ἠπειρεῖ ἀβύσσους ἀνέωμιπε, καὶ πρὸς τὴν ὕδατο φύσιν ἡ κήσις ἐσαιχέθητο. οὐκ ἐτιξήρας, καὶ θαλάττης διακρίσεις, ἐνὶ βέβηρω τὰ πάντα σινειχερ, οὐκέτι πηγῶν, καὶ λίμνων, καὶ κρήνων σὺν χάριτι φέεσαι, ἀλλ' ἀχρῖτο πελάγεσι χεραπεπωνήζοντο τὰ σύμψαντα οὐ βλασημάτων κάλλη, καὶ δένδρων ἀνθη, οὐ πόλεις, οὐ πελιάδες, οὐχ αἱ τ' ὄρεων κορυφαί, ἀλλὰ πάντα τοῖς κύμασιν ἐναυάγει, κοινῶν χαλυπτόμω τάφω. οἱ πολυαἰθρωποὶ δῆμοι σὺν τῇ χερεία τῆς γνώμης ἐκυβίσαν ὀνήμασι. ἦν γὰρ ζῶντες ἐμὸλυκν, ἀποδῆσκον ἀπ' αὐτῆς οὐκ ἤξιεντο. οὕτω μὲρ σὺν τῇ τῷ χετακλυμῷ περιβληθέντες σαγήνη, ἐν ταῖς τῶν κυμάτων πληγαῖς σφενδονόμοι πρὸς ἐλεεινὸν θανάτῳ ὅσων ὑπεφέροντο, ταῖς ἀλλήλων συμφοραῖς τιμαρζύμοι. οἱ μὲν ἀθρῶν χωδέντες τοῖς ὕδασι, νεκροὶ ταχέως ἀπεδείκνυτο. οἱ δὲ ἐμπνέοντες, ἀφῆσται τῷ πάθος μακρὸν ὑπεδέχοντο θάνατον. ἄλλοι δ' ἢ πρὸς βραχὺ προσκαρτερήσαντες, μακροτέρην τῷ θανάτῳ τὸν τιμωρίαν ὑπέμειναν. πόσι πρὸς τὰς τῶν ὄρεων κορυφὰς ἀναθραμόντες ἀκαίρῳ φυγῆ τὸν ῥόβον δέηλεξαν, πόσι πρὸς τοῖς τ' φυτῶν ἀκροείας ἀνέρποντες χεταλαμβάνοντο, χεθάσπερ πηρῶ τῶν τάχει τῶν ῥεύματων, ἐπέκειτο δῶκων ὁ κατακλυσμός προσαναβαίνων τοῖς ὕψεσι, κατώσιν ἔφερε τὰ σύμπαντα, ἕως ἄπωαντας δῆσας, ὁ αὐτὸς θάνατο ὁμοῦ, καὶ τὰ φῶ ἐγένετο. ἐρπετὰ τοῖς ἀνθρώποις νεκρωθέντα σινειωσπόλαζε. ἄλλοι φύσις μετὰ θάνατον τοῖς λογικοῖς σινείχετο. κύνες ἀνδράσιν ἐνὶ χαλυπτόμω κύματι, καὶ πῆσιον ἀλλήλων λαῶν περιδινόμοι, κοινῶ τὸ ζῆν ἄπει-

Superne caelum torrentes iaculabatur, inferne terra abyssos relaxabat, & dum aquae emergabant, ad aquas clementares creatae res redigebantur. Nulla iam aridae, marisque discretio, vnus fluenti aluco continebantur omnia, non iam scaturigines, & lacus, non fontes cum voluptate fluentes, sed inmanibus vndis demergebantur vniuersa. Non geminum species, & arborum flores, non vrbes, non planities vlla, non montium vertices, sed omnia fluctus inter naufragium communi aperta sepulchro, frequentissima gentes vna cum animi improbitate volutabantur in monumentis, quae enim viuentes se conspurcuerant, ab ea morientes non merebantur abungi. Ita diluuii sagena comprehensi inter fluctuum vortices rotati, ac mutua calamitate puniri miserando mortis genere surripiebantur: hi confestim aquis oblimati, confestim mortui videbantur: illi spirantes non sine mali sensu longam excipiebant mortem: alij modico durantes tempore longius morte cruciamentum sustinebant. Quam multi mortium capita incurstantes, intempestiua fugatrepidationem inutilem ostenderunt: quid frequentes, qui ad arborum vertices adcreperat, comprehendebantur rapidissime vndis aduolitantibus? Instabat accerrime diluuii ad alta quaeque ductu, a tergo ferebat omnia, donec simul omnibus implicatis idem mors esset, & tumulus mortua cum hominibus reptilia tummis aquis iuuabant. Rationis exfors, conforsque natura vna morte comprimebantur: canes cum hominibus iisdem operi fluctibus, ac deinceps propè inuicem circumuoluti communiter vitam ponebant. Noemus verò solus per omnium gentium stragem vita fruebatur propinata. Quemadmodum gubernator quispiam in nauis meditullio fidei tractas gubernacula, & diluuiio circūquaq; obfessus inconsumptus manebat, qui creaturarum seruabat reliquias, qui Dei creaturis custos appositus erat, qui in arca velut arce stadii decurrebat, qui creatura naufragium faciente placide solus enauigabat, qui fide & ligno diluuiouj vnum afferbat.

Eccē 2

τίττε

πίθεντο νῶε ἢ μόνον ἐν πανδήμῳ θανάτῳ ζῶν ἑκαρπώετα παράδοξον, καθάπερ τις κῶ-
 βερνήτης ἐν μέσῳ δὲ σκάφει τοὺς τὴ πίσειας μεταχειρίζομενον οἰάκας, καὶ τῷ κατακλισμῷ
 πάντοθεν πολιορκιᾷ μένον, ἀνάλαττον ἐμῶν δὲ κτίσειας λειψάων ταμείας, ὁ φύλαξ τὸ
 δεῦρ' ἀμειβρῆμάτων ταχδεῖς, ὁ καθάπερ ἐν ἀκροπόλει τῇ κίβωτῳ σαρδισίας, ὁ τὴ κτίσειας
 ναυαγίας μόνον γαλιῶν ὡς διαπεύσας, ὁ πίσει, καὶ ξύλω τ' ἑκαρπυσιμὸν βιασάμενον.

PARVVLVS IN AQVIS SVFFOCATVS.

Ex eodem autore in Moysē.

Descriptio CXLII.

ΚΑὶ ἦν δράμα παράδοξον, τῷ δημιούργῳ ἢ ἐπὶ τῶν χεῖρας βασιλέως διχέι-
 ρες τοῖς ὑδατιτῆν πλάσιν ἀπώλειον, καὶ παντάχῃ τῶν ὀδίνων ἦσαν κατάσκαπτοι, καὶ ποταμὸς τῶν τικτομένων ἐχειροτονεῖτο δὴ μόνον νόμον ἐγράφετο καὶ αἰσῆς ἠδύνητο, καὶ πράξις ἐκρίνετο, ὡδίνες κατεδικάζοντο, καὶ τόκον ἐδοκιμάζετο, καὶ φύσει παρρησία σπύλλητο. ἔλοκα δὲ ποταμὸς τὰ λεχτόμενα, καὶ διεδέχετο τὰς τῶν μητέρων γαστέρας, ἢ τῶν ρευμάτων γαστῆρ. ἀρτι βρέφαι ἐτικτετο, καὶ μίτω τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας δευόμενον, πρὸς τὰς τῶν ποταμῶν ὀδίνας ἐπέμπετο. πρᾶγμα πάντων ἐλεινοτάτον φανεῖς οὐκ, καὶ τὰς ὀδίνων ὑδατιτῶν ἀνάφαισι τῇ γεννήσει σιωπῆσαι, καὶ μητέρες ἀχρητῶν ὀδίνων ἐρχόμεναι, γένεσθαι μητέρες ἀπύχοντο, ἀγνοία δὲ τικτομένης ἔπειτα τὰς ὀδίνων εὐχόμενον, προλαβεῖν ὀπίσθιστον τῶν θανάτων τὸ τόκον, ἵνα μὴ τῶν ποταμῶν μητέρες ὑπάρξωσι. πένθον ἦν αὐταῖς πρὸ τῶν τόκων τὸ τικτόμενον, καὶ γαστέρες ἀκαρπῶι μετὰ γόνον, καὶ τόκον ἠρῆσχοιτο, καὶ ὀδίνων τὰ βέλη λεχόμενα, δεῖσαι τῶν πόνων τοὺς καρπούς οὐκ ἠδύνητο. τὰς ὀδίνων ὑπέμεινον καὶ τῶν ὀδίνων τὸ καρπῶν οὐκ ἐδέχοντο. ἄωροι βόρυσες ἐξυγῶντο τῆς φύσειας, τοιαύτη μὲν ἢ τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεὸν φιλονεικία.

ERatque facinus per quam insolens. Quod Dei manus efformabant, regis manus aquis obliterabant. Vbiq̄ue erant genituræ speculatores, & fluius natorum carnifex constituebatur. Lex seruabatur, & natura multabatur, & si qua periculi redemptio, iudicio erat obnoxia. Parturæ damnabantur, & partus explorabantur, naturæ quoque libertas spoliabatur. Fluius partum insidijs excipiebat, & matris alio fluminis alueus succedebat. Fœtus recens editus, ac nondum solare iubar contuitus ad fluij dolores transmittebatur. Rem sane commiseratione dignissimam! infantium iugulator erat fluius, pariter & sepulchrum, ac genitus morti cœuus, stragesque cum generatione concurrebat, quæque matres ad partionis usque molestiam processerant, genitricis fieri deprecabantur; quod pactum futurum ignorarent, stare suos dolores præoptantes, & mortem ante pactum oppetere gestientes, ut ne fluius genuisse viderentur. Partus illis ante partum luctum pariebat, & post conceptum partumque ventres fructu priuati reperiebantur. Nec quæ in partura erant expertæ dolorum spicula, fructum commonstrare poterant: pariendi molestiam sufferebant, nec vllum ex doloribus fructum capiebant. Immaturi naturæ ræcemi vindemiabantur. Talis erat hominum cum Deo contentio,

TEM.